

„En is er iets, dat ik voor u kan doen, zoolang uwe ellende duurt, om haar te verzachten?” vroeg mijne moeder.

„Neen, niets.” Jozef was zeer vereerd en zij had hem zeer verplicht met haar bezoek, overigens ontbrak hem niets dan de vrijheid, die mijne moeder hem niet kon geven, maar God alleen, die het doen zou als het Hem goeddacht. Hij werd door den cipier goed behandeld, zoodat hij in dit opzigt niets te klagen had; ook was er een Bijbel in zijne cel, die hem groot genoeg verschaft, en veel tijdpassering gaf. De Heer bezocht hem dikwijls met zijne liefelijke nabijheid, en hij had somtijds een psalm of geestelijk lied op de lippen en in het hart.

„Zoo is de lieve Zaligmaker bij mij,” zeide Jozef, „en ik zou ook niet weten wat ik zonder Hem beginnen moest.”

Wij gingen dan weer weg, na den armen Jozef hartelijk de hand te hebben gedrukt. Maar voordat ik wegging lag mij nog iets op het hart; dat moest er af. Ik heb reeds verteld hoe de oude man op Hazelhof met mij speelde, en mijn speelgoed maakte, als het gebroken was. Vooral had hij mij zeer vermaakt met een grooten mooijen bromtol, dien hij mij leerde opzetten. Dezen tol had ik in den zak. Ik bedacht hoe Jozef zich in die gevangenis moest vervelen, en hoe goed een grond om den tol op te zetten de steenen vloer der gevangenis aanbod. Den tol draaide ik al om en om in mijnen zak. Op eens, — och ik was een kind, en dacht als een kind, en deed als een kind — op eens legde ik den bromtol in Jozefs hand en mompelde: „wilt gij dit niet hebben om er u mee te vermaken, Jozef? Ik wil het u graag geven; er is nog maar pas een geheel nieuw touw in gemaakt.”

Tot dusverre had Jozef nog geen traan gestort; maar nu terwijl hij den tol in de hand hield, kon ik een paar groote droppels langs zijne wangen zien rollen.

„Dank, hartelijk dank, duizendmaal dank, Karelte!” zeide hij al snikkende, terwijl hij mijne kleine hand hartelijk drukte; „ik zal uw geschenk mijn leven lang bewaren, zoo lang ik het maar houden kan. En wanneer ik het gezegende woord van den Heere Jezus lees, dat mij daar juist in de gedachte komt, zal ik aan u denken, jongeheer Karel. Moge de goede God u zegenen voor tijd en eeuwigheid!”

En wij vertrokken.

DEZE MIJN ZOON WAS DOOD EN IS WEDER LEVEND GEWORDEN, HIJ WAS VERLOREN EN IS GEVONDEN.

I.

Er heerschte drukte in de kleine slaapkamer van de jeugdige Ella Lane. Een heen en weer loopen met lichten, een onophoudelijk verschijnen van vrolijke, bedrijvige dienstboden, een op en neervliegen van nieuwsgierige, laghende kleine meisjes, een omhalen van verschillende kleedingstukken als thans, behoorde niet tot hetgeen dagelijks voorviel in dit rustige, smaakvolle vertrek.

Een lief meisje van 12 jaar zocht uit eene mand de schoonste bloemen. Op het bed lag een dun, wit kleedje. Vlak tegenover een kleinen vuurhaard zat een meisje van 17 jaar, half gekleed. Achter haar stoel stond eene schoone, vriendelijke dame; er zweefde een lach over hare lippen, een lach vol moederlijken trots, schoon toch overschaduw door een ernstigen trek, welken zij trachtte voor hare gelukkige kinderen te verbergen.

Ten laatste was het jonge meisje gereed; elke vlecht op hare plaats; een krans van purperen knoppen om haar hoofd; haar eenvoudig kleedje golvende om hare slanke figuur, gelijk eene luchtige wolk; iedere plooi door haar moeders vingers geschikt; de witte handschoenen aan; waaijer, bouquet en zakdoek, alles in gereedheid. De groote, warme shawl was haar zorgvuldig op de schouders gelegd, zij had haar moeders afscheidskus ontvangen met een: „blijf niet laat weg, mijne lieve!” zij had allen goeden dag geknikt, doch toen zij beneden was, bleef zij een oogenblik staan.

„Het spijt mij dat ik alleen moet gaan, Mama.”

„Het spijt mij evenzeer, mijne lieve! Maar ik hoop dat ge niet te min genoeg zult hebben.”

„Het zal wel plezierig zijn, daar twijfel ik niet aan. Maar Mama, ik vrees dat ge niet wel zijt, of misschien,” fluisterde zij, „is er iets dat u bedroeft; indien dit zoo is, zou ik gaarne bij u blijven.”

„Neen, lieve! ik ben heel wél en —” mevrouw Lane liet niet volgen gelukkig; deze onwaarheid kwam niet over hare lippen, maar

zij lachte zoo opgewekt en haar oog stond zoo helder, toen het dat harer dochter ontmoette, dat Ella hierdoor gerustgesteld in het rijtuig wipte.

Toen mevrouw Lane van de deur terugkeerde was die lach geheel verdwenen en eene uitdrukking van bekommering was daarvoor in de plaats gekomen. Zij bleef onder de ganglamp staan, haalde een strook papier uit haar zak en las: „Lieve moeder! Ga niet uit heden avond; ik moet u spreken. Hij zal vóór elf uur niet thuis zijn. Ik kom om 10 uur.”

Het was geschreven met eene haastige, bevende hand en ongeteekend; dit laatste echter maakte niets uit.

„Mijn arme, arme jongen!” zuchtte de nu bijna schreijende moeder, terwijl zij 't briefje in haar hand verkrukelde en weder in haar zak stak. „Het is zeker niet goed hem te bedriegen; maar hoe kan eene moeder weigeren haar zoon te zien, die zij in hare armen heeft gedragen en aan haar borst opgevoed? — Arme Robert!”

Wel met regt: arme Robert! Hij was de eenige zoon van een der voornaamste en rijkste burgers van N., en desniettegenstaande thans zonder daer boven zijn hoofd.

De heer Lane was ongehuwd gebleven tot zijn twee-en-veertigste jaar; toen was hij getrouwd met een schoon achttienjarig meisje, dezelfde dame die we als moeder onzen lezers reeds hebben voorgesteld. Zij was zacht en volzaam, waardoor de strengheid van zijn karakter zelden gelegenheid had om uit te komen. Maar al vermogten de bloemen der liefde die voor eene poos te verbergen, zijne geardheid was onveranderd gebleven. De oudste hunner kinderen was een jongen, een vrije, lucht-hartige, grappige knaap, een lam voor dengene, die in staat was hem door liefde te leiden, maar helaas! reeds in zijne jeugd een ontbarmen wil toonende, die de jonge moeder dikwijls bezorgd maakte. Toen de knaap een jongeling was geworden, openbaarden zich meerdere en ernstiger redenen van bekommering.

Aan Roberts vrolijkheid waren andere hoedanigheden verbonden, die zijn omgang aangenaam maakten. Hij werd zeer gezocht, eerst door de familiën, met welke zijne ouders verkeerden, toen door anderen en weer anderen, totdat eindelijk mevrouw Lane's hart begon te vreezen of haar zoons kameraden wel de regte waren. De avonden, welke hij thuis doorbragt, werden telkens minder; ook zijn uitgaan met haar viel zeldzaam voor; terwijl de verontschuldgingen voor zijne afwezigheid gedurig onbeduidender werden. Ten slotte sprak zij hem hierover, waarop hij verzekerde dat alles wel was en zij niet behoefde te vreezen dat hij in slecht gezelschap zou vervallen; hare bekommering echter week niet.

Op zekeren avond ontdekte zij eene wilde flikkering in zijn oog en een sterken bloos op zijne wangen, welke van onnatuurlijke opgewondenheid getuigden. Den volgenden ochtend waren die geweken, en daarmee zijne vrolijkheid en voor een groot deel ook zijn goed humeur teruggekeerd. Mevrouw Lane werd angstig, maar sloot haar angst op in haar eigen hart; niet eens aan haar echtgenoot dien mededeelende, uit vrees van óf uitgelachen te worden óf te groote strengheid op te wekken, welke aanleiding kon geven tot eene botsing. De zaken gingen echter hoe langer hoe slechter. Robert kwam zelden meer thuis, dan laat in den nacht, was dan verhit en beneveld en haastte zich naar bed, alsof hij vreesde het liefhebbend oog zijner moeder te ontmoeten. Zij zocht gelegenheid hem te waarschuwen, maar hij vermeed die; zoo gingen er weken om van meer belang dan dikwijls vele jaren. Eindelijk klom mevrouw Lane's angst zóó hoog, dat zij niet langer nalaten kon haar echtgenoot daarin te doen deelen.

„Ik wensch u heden avond te spreken, Robert,” zeide de heer Lane beslist, toen Robert na het eten op het punt stond uit te gaan, „en verwacht u daartoe om 9 uur in de bibliotheek.”

„Ik — ik — heb — eene afspraak, vader. Indien ge op een ander uur —”

„Daar wil ik niets van weten. Er kan door u geene afspraak gemaakt zijn zoo gewigtig, dat die de onze zou kunnen in den weg staan.”

Robert opende den mond om te antwoorden, dat welligt toornig zou zijn uitgevallen, zoo hij niet juist den blik zijner moeder had ontmoet. Haar gelaat was aschgrauw en een traan trilde in haar oog. Hij wendde zich haastig af en spoedde den gang door; maar alvorens hij de voordeur bereikt had, voelde hij de hand zijner moeder op zijn arm, terwijl zij hem in 't oor fluisterde: „Doe wat uw vader u gezegd heeft, Robert; zorg dat ge om 9 uur bij hem zijt, en om mijnentwil — om uwer moeders wil, Robert, zeg toch niets dat hem boos kan maken.”

„Wees niet bang, moeder,” antwoordde hij op geruststellenden toon; daarna als de deur achter hem gesloten was, sprak hij bij zichzelf: „Hij zal geërgerd genoeg zijn over 't geen ik te zeggen heb, indien hij

bedoelt mij te spreken over 't geen ik vermoed. Wat ben ik een gek geweest — dol — dol! Ik wou dat ik hem alles vroeger verteld had zonder er toe gedwongen te zijn; maar nu — wil ik eene uiterste poging doen, eene wanhopige, en wanneer het niet goed uitvalt kan hij mij alleenlijk straffen. Dat kan ik geduldig dragen, want ik heb het verdiend; maar het zou mijne moeder den dood aandoen, haar moe t hij het niet vertellen."

Mevrouw Lane schrikte zenuwachtig op dien avond, telkens als de schel overging, en toen zij het eindelijk om 9 uur hoorde, kon zij het geluid van stappen in den gang niet verdragen, zonder te gaan zien wie het was.

Het was haar echtgenoot, die zich alleen even ophield om het meisje te vragen of Robert reeds thuis was, en toen doorging naar de bibliotheek. Mevrouw Lane vond het moeilijker dan ooit het gesprek aan den gang te houden; zij werd afgetrokken, zenuwachtig, en toen eindelijk hare avondvisite vertrok was zij zoo ontgaan, dat Ella verwonderd vroeg of er iets gezegd was dat haar gehinderd had. Het was over tien en nog was Robert niet gekomen. Eindelijk werd er geweldig aan de schel getrokken, en haastte zij zelve naar de deur. Met loodkleurige lippen en met bloed beloopten oog trad haar zoon over den drempel, en van haar schrikkende ijde hij voort naar de bibliotheek, zonder haar weer aan te zien.

Hoe langzaam ging de tijd voort voor de wachtende moeder, hoe verlangde zij slechts één toon op te vangen van die stemmen, beiden zoo bemind, om te weten of ze in vriendelijkheid of in toorn met elkander spraken. Wat Roberts fout was geweest kon zij niet gissen, maar dit wist zij, dat er een juist verhaal van hem zou geëischt worden, en zij vreesde de uitwerking van haars echtgenoots welbekende gestrengheid. Eenige minuten gingen voorbij (zij schenen haar eene eeuw toe) en daarop hoorde zij de deur van de bibliotheek openwerpen, gevolgd door een haastigen, ligten stap op de trappen: het was die van Robert.

"Gij gaat immers niet weder uit, mijn zoon?" vroeg zij. „Vader zal u vertellen waarom ik ga, lieve moeder," zeide hij stilstaande en hare hand met liefde drukkende. „Ik kan mij nu niet ophouden om uwe vragen te beantwoorden." Hij liep voort tot aan de deur, daarna terugkeerende fluisterde hij: „Kom morgen avond bij mevrouw Hinman, moeder;" en voordat zij tijd had meer te vragen, of hare verwondering te laten blijken was hij de straat reeds opgegaan.

Spoedig genoeg werd mevrouw Lane met de waarheid bekend. De heer Lane was ontvreden op zichzelf, dat hij niet vroeger de kwade neiging zijns zoons bespeurd had, en gelijk zoo dikwijls, scheen hij besloten door stiptheid zijne vorige blindheid weder goed te maken. Vandaar zijne beslissing in de bepaling van het uur en de krenking van zijnen trots toen het negen uur geslagen had en het schein of zijn zoon besloten had in openlijk verzet te komen. Toen de ongehoorzame zoon verscheen had hij hem kort en goed eene volledige bekentenis afgeëischt, welke Robert gegeven had. Hij was gevallen in vrolijk, daarna in slecht gezelschap, en hij was niet iemand om in eenige zaak de minste te wezen. Wijn en geestigheid hadden hem beneveld, en eer hij het wist zat hij neder aan de speeltafel. Hij had eerst zeer onbeduidend gespeeld, allengs meer gewaagd en dezen avond zooveel verloren dat hij bijna niet te redden was. Op een anderen tijd zou de heer Lane geschokt zijn geweest, nu was hij getergd en sprak bitter. In het eerst gaf Robert geen antwoord, daar hij gekomen was met het besluit schuld te belijden en zich te verbeteren, maar ten slotte ging het berouw over in toorn en sprak hij gelijk een zoon, in 't bijzonder een dwalende zoon, nimmer zou gedaan hebben. Daarop volgden nog eenige woorden, van beide zijden even onredelijk. De heer Lane hield vol dat schulden, op die wijze gemaakt, oneerlijke waren en niet behoeften betaald te worden, en Robert verklaarde dat ze zoud en betaald worden, al zou hij ook zijn geheele leven spelen om het geld er voor te winnen; totdat eindelijk de toorn van den ouden heer niet meer te bedwingen was. Het was in gehoorzaamheid aan het bevel zijns vaders dat Robert dien avond het huis verliet, met verbod ooit weer over den drempel te treden.

(Wordt vervolgd.)

JEAN JACQUES ROUSSEAU EN HET EVANGELIE, OF DE TWEE LEERWIJZEN.

De stelregel, die overal voorkomt en met bewonderingswaardige afwisselingen in alle geschriften van den wijsgeer van Genève, is: „De mensch wordt goed geboren, de menschen zijn slecht. De maatschappij

bederft dus den mensch." Deze is de tegenstrijdige stelling, welke Rousseau's vernuft geheel vervult, het bezielt. Vragen wij hem niet hoe het mogelijk is, dat de mensch goed geboren wordt, terwijl de maatschappij, die toch niets is dan eene verzameling van menschen, slecht is.

Maar wat is het gevolg van zulk eene wijsbegeerte, die het evangelie is van het Saint-Simonisme, en van vele andere stelsels, het evangelie van zoovele ongeloofigen en vrijdenkers?

Daar de mensch goed is, en de maatschappij slecht, moet men haar, wat het ook koste, door krachtdadige instellingen hervormen. Van daar die onbarmhartige onderdrukking van de minderheid door de meerderheid, van daar die verregaande oppermagt van de regering, belast om een geloof op te leggen bij eene wet; van daar ook de staatsgodsdienst aan allen opgelegd, waar men de magt heeft, op straffe des doods, voor hen die zich terug willen trekken.

Het Evangelie van Christus integendeel begint met te verklaren dat de mensch afgevallen is, zondig, tot het kwade geneigd. Door hem te verbeteren kan het de maatschappij weder oprigten, haar vrijmaken van alle despotisme, en haar door eene vrije ontwikkeling op den hoogsten trap brengen, die door haar is te bereiken.

Niet door den invloed der regering, maar door Gods gemeenschap keert de mensch terug tot zijne eigenlijke roeping. Door dit stelsel wordt van den staat niets meer geëischt dan hij geven kan: orde, rust en het zorgdragen voor de algemeene tijdelijke belangen, en men beijvert zich nu te meer om alle menschen tot bekeering te roepen: Bekeert u, want het koninkrijk Gods is nabij. De Wijsbegeerte van Rousseau wil de verandering der maatschappij zonder de vernieuwing van hare leden: het Evangelie wil de vernieuwing der menschheid door de verandering van allen die tot haar behooren.

DE PARIJSCH E DUIVENPOST.

De pogingen, welke men in het werk had gesteld om 15,000 gewone en 500 octavo bladzijden officieele dépêches in eene kleine penneschacht te besluiten, deze aan den staartveder van eene duif te bevestigen, zonder dat hierdoor de vogel in zijne vlucht belet of lastig gevallen werd, of zich van zijnen kostbaren last kon ontdoen, waren eindelijk gelukt, en de middelen waardoor dit tot stand kwam, zijn hoogst belangrijk. Het doel werd niet in eens bereikt; eerst werden de dépêches geschreven op het dunst bekende papier, in het fransch pelure genaamd, omdat het wel iets lijkt op de buitenste schil van een ui; daarna werden de manuscripten van de berigten microscopisch gefotografeerd op papier; toen werden zij eerst gedrukt, en dan door middel van photographie verkleind, waardoor men veel minder plaats noodig had, en door vergrooting het lezen veel gemakkelijker werd. Eindelijk bragt men eene belangrijke verbetering tot stand, door de bijna onzichtbare berigten op dunne vliesjes collodion te verzenden. Deze vliesjes waren tienmaal dunner en ligter dan het vroeger gebruikte papier, zoodat eene duif nu een veel grooter voorraad brieven kon medevoeren zonder dat hierdoor gewigt of volume vermeerderd werd.

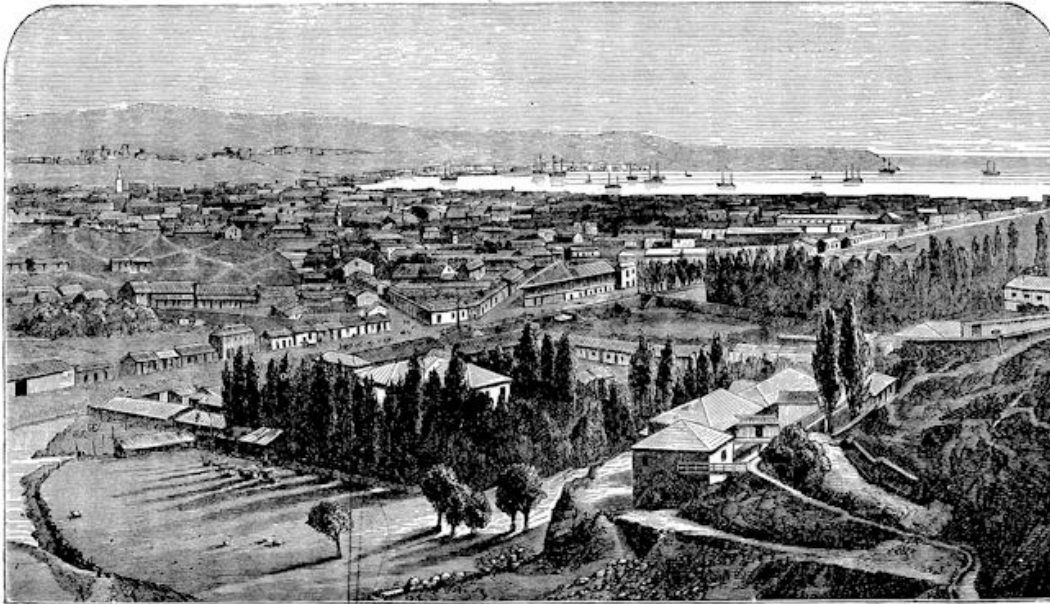
Deze wijze werd uitgevonden en toegepast door den heer Steinachers, directeur van den telegraaf, met medewerking van de heeren Bareswell, Blaise en Lafolloye, die te Tours waren.

Door de oorspronkelijke wijze van doen werden 40 bladzijden dépêches bereid en verzonden; twee bladzijden photographisch papier, elk 60 millim. lang en 35 millim. breed, die 240 dépêches bevatten; deze werden in October en November 1871 van Tours verzonden.

M.

BLADVULLING.

Het volkomene is niet daarin gelegen, dat onze gansche mensch van binnen en buiten bestendig vrede hebbe. In Mij, zegt Jezus, hebt gij vrede, maar in de wereld zult gij verdrukking hebben. Langen tijd heb ik dit niet verstaan; ik had zoo weinig kracht, dat alle lijden mij het genot van Gods tegenwoordigheid beroofde. Nu is dat anders en alle lijden mij een middel tot inniger gemeenschap met God.

VALPARAISO, HOOFDSTAD VAN CHILI, IN ZUID-AMERIKA.
(NAAR EENE FOTOGRAFIE GENOMEN OP DEN WEG VAN SANTIAGO.)

VALPARAISO.

De belangrijkste zeehaven op de westkust van Zuid-Amerika is Valparaiso. Langs den spoorweg ligt het 114 eng. mijlen (38 uren gaans) van Santiago, de binnenlandsche hoofdstad van Chili. Met rijtuig over vier heuvel- of bergrijen, door vruchtbare schilderachtige dalen, is de afstand slechts 90 mijlen. Toen de inwoners van Valparaiso zich voor goed van Spanje onafhankelijk hadden gemaakt, was het slechts eene visschersstad van vijfduizend inwoners; maar nu is zij de verblijfplaats van meer dan honderdduizend Spanjaarden, Arabieren, Engelschen, Amerikanen, Duitschers en Italianen.

Op den voorgrond van de plaat ziet men den Almendral en publieke tuinen; aan de andere zijde van het water, de haven met uitgestrekte chilische belendende pakhuizen. De stad heeft zwaar geleden door aardbevingen, om welke reden de huizen niet hooger dan tot twee verdiepingen worden opgetrokken.

Chili is de graanschuur der Stille Zuidzee; tarwe, gerst en weit worden derhalve in groote hoeveelheid uit Valparaiso uitgevoerd, niet alleen langs de kust tot op duizend uren gaans noordwaarts, maar zelfs naar Europa. De voornaamste rijkdom van Chili bestaat in zijne delfstofelijke voortbrengselen, die onuitputtelijk schijnen, te weten goud, zilver en voortreffelijke steenkolen. Ter bevordering van den zijdehandel en ter vermeerdering der zijdewormen legt men er zich met zeer veel zorg op de aankweeking van den moerbeziënboom toe.

Vroeger heerschten in dit land de grootste dweeperij en onverdraagzaamheid onder de Roomschen, waaruit de bevolking hoofdzakelijk bestaat. Tegenwoordig echter bestaat er vrijheid van godsdienst. Werden weleer de protestanten, hunne kerken en kapellen gemolesteerd, thans ondervinden zij niet de minste stoornis. In Valparaiso is nu ook eene engelsch-protestantsche en eene presbyteriaansche kerk. Bovendien zijn er ruime schoollokalen in de stad gebouwd, en het onderwijs wordt daar gegeven door twee vereenigingen, eene van Duitschers en eene andere van Engelschen en Amerikanen. De jeugd, zoowel van spaansche als andere afkomst, wordt er alzoo bekwaam gemaakt om Gods woord te lezen.

T. M. L.

DE CHRISTELIJKE FAMILIEKRING, VII.

DEZE MIJN ZOON WAS DOOD EN IS WEDER LEVEND GEWORDEN, HIJ WAS VERLOREN EN IS GEVONDEN.

II.

(Vervolg van blz. 95.)

Gedurende twee of drie weken ontmoette mevrouw Lane haar zoon zoo nu en dan des avonds, in de huizen harer vrienden; daarop volgde een tijd dat zij bijna niets meer van hem hoorde. Sinds de eerste ontdekking van haar vermoeden aan haar echtgenoot, had zij Roberts naam in zijne tegenwoordigheid niet meer genoemd, en Ella wist alleen dat haar vader en broeder door eenige toornige woorden van elkander vervreemd waren; van zijne misdaad en tegenwoordigen toestand was zij onkundig gebleven.

De avond, waarop onze geschiedenis begint, had mevrouw Lane gemeend met hare dochter uit te gaan, maar werd daarin verhinderd door de ontvangst van het briefje, waarvan we reeds gesproken hebben. Robert was nog niet weer in huis geweest sedert hij bevel ontvangen had het te verlaten, en ofschoon niet zonder vrees voor de gevolgen, kon zij niet anders dan blijde zijn bij de gedachte hem weder te zien in haar eigene kamer. Zij verlangde zooveel mogelijk te weten te komen omtrent zijne wijze van leven en plannen voor de toekomst.

Terwijl mevrouw Lane in hare kamer op en neer wandelde, verlangende dat het 10 uur werd, trad haar zoon zijn klein, armoedig gemeubeld vertrek binnen, in een tamelijk fatsoenlijk logement en zich neerwerpende op den eenigen stoel, die er zich bevond, bedekte hij zijn gelaat met zijne handen. Gedurende een langen tijd bleef hij zoo zitten, daarna opstaande en een zakpistool grijpende, verbergde hij dit onder zijne peluw. Oogenblikkelijk daarop nam hij het terug, laadde het en legde het op de tafel, sloeg zijne armen over elkander, en terwijl hij zijne blikken er op gevestigd hield, mompelde hij: „Ik kan het noodig hebben, wanneer ik het 't minst vermoed; in elk geval heb ik nu één vriend bij mij." Daarna zich een weinig opknappende liep hij de straat in en bereikte spoedig zijns vaders deur, waarvoor hij een oogenblik aarzeland staan bleef.

Hij schelde. Het meisje dat hem opendeed schrikte een weinig, maar gaf overigens geen teeken van herkenning. Robert vroeg naar mevrouw Lane. Een oogenblik daarna leunde hij op zijner moeders knie.

„Is er iets nieuws voorgevallen, Robert?" vroeg zij met teederheid „eenige nieuwe — schuld?" fluisterde zij met hare lippen digt aan zijn oor en haar arm om zijn hals geslagen. „Vertel het uwe moeder,

26

Robert — zij zal u helpen. O Robert! gij weet hoe lief ik u heb en dat ik u nimmer zal loslaten."

De jongen rigtte zijn hoofd op, en nu zag zij eerst goed de verandering, die bij hem had plaats gegrepen; zijn gelaat was woest, zijne oogen waren ingezonken en met bloed bevoenen, zijne wangen waren flets en bleek; en de vrolijke onbezorgde lach van vroeger had plaats gemaakt voor trekken van angst en bitterheid.

"Ik zal uw hart breken, moeder," zeide hij treurig, "dat van de arme Ella evenzeer; o! het is vreeselijk diegenen te vermoorden, die men het meest lief heeft! Ik heb het nimmer gewild; ik bid u, lieve moeder, gedenk hier steeds aan wat er ook gebeuren moge."

"Ik geloof het, Robert."

"O! gij weet slechts een klein gedeelte; maar 't was mij onmogelijk heen te gaan zonder u gezien en gesproken te hebben. Gij zoudt het toch van anderen hebben gehoord."

"Maar Robert, gij hebt immers niets ergers te vertellen dan ik reeds weet?"

"Gij herinnert u den avond dat mijn vader mij in de bibliotheek ontbood?" Ik had mijne kameraden medegedeeld, dat het voor het laatst zijn zou dat ik met hen was. Ik had mij dit ook voorgenomen en verzekerde het ook aan mijn vader, en waarlijk ik was oprecht voornemens mijne belofte te houden. Gij weet echter hoe 't gegaan is. Het scheen mij oneerlijk toe mijne schulden niet te betalen. Ik verliet hem wanhopig. Ik had besloten mij het geld te zullen verschaffen — en ik kreeg het."

"Hoe, Robert?"

"Op geen eerlijke manier."

De stem van den jongen was zacht en heesch en zijn gelaat doodelijk bleek.

Zij dreigde te bezwijmen, toch bragt zij nog eens met moeite uit: "Hoe, Robert?"

"Door vervalsching." De bijzonderheden doen niets ter zake, ik kan u die nu niet vertellen, en gij kunt ze niet verdragen. Morgen zal alles ontdekt worden en ik moet zien te ontsnappen. Nooit had ik gedacht dat het zoo ver zou komen; ik had altijd nog gehoopt te kunnen betalen."

Mevrouw Lane deed nog eene wanhopige poging en prevelde afgebroken.

"Morgen! arme ongelukkige jongen!"

"Ik weet dat gedane zaken geen keer nemen, moeder; maar zoo een leven van verbetering, o zoo!" —

Robert verbte plotseling op; zijn vader trad de kamer binnen. Er kwam oogenblikkelijk eene wolk op zijn gelaat.

"Gij hier, ellendeling! wat brengt u in het huis, dat gij geschandvlekt hebt?"

"Ik kwam om moeder te zien, vader!"

"Voor 't laatst dan," zeide de heer Lane streng. "Voor het laatst!" herhaalde Robert met bitterheid. "Voor het laatst!" fluisterden de bestorven lippen der moeder, toen haar echtgenoot de kamer verliet en zij bewusteloos van haar stoel gleed. Robert hief haar hoofd op aan zijne borst en bedekte haar bleek gelaat met zijne tranen.

Mevrouw Lane kwam bij door de warme tranen op haar gelaat, en verward opspringende, smeekte zij hem te vertrekken.

"Ik kan niet meer weg, moeder. Ik had behoefte u te zien en daardoor heb ik de gelegenheid laten voorbijgaan. Het is nu te laat om nog eene boot te nemen. Ik zal naar een der dokken gaan en morgen mij aan boord begeven van het eerste schip dat vertrekt."

Zoo zeer waren beide in hunne gedachten verdiept, dat noch de vrolijke lach van Ella bij het binnentreden, noch haar stap in den gang hun oor bereikten. Zij trad dus ongemerkt binnen.

"Robert! gij hier, Robert?"

Maar noch mevrouw Lane, noch Robert konden een woord uitbrengen; alleen drukte Robert zijne zuster onstuimig aan zijn hart.

"Helaas! mijn arme Ella," snikte mevrouw Lane, "onze Robert is voor het laatst hier gekomen — wij scheiden heden van hem voor immer."

"Voor immer!" en Ella's wangen werden zoo wit als de handschoen, waarmede zij de krullen van haar voorhoofd wegschoof.

Robert deed daarop voor zijne zuster dezelfde bekentenis, die hij reeds voor zijne moeder gedaan had.

"Gij!" riep Ella, bijna met verachting uit; "gij, Robert Lane, mijn broeder! Is het zoo, mama? Is mijn broeder een schelm — een vervalscher? is hij?" —

"St. Ella, St.!" viel mevrouw Lane haar in de reden, "laat het aan harde harten over om te veroordeelen, mijne dochter. Er zal

morgen smaad genoeg op zijn arm hoofd worden geladen; laat hem althans bij ons liefde en medelijden vinden."

"Medelijden! met wien had hij medelijden, toen hij opzettelijk" —

Ella hield plotseling op, en bleek en bevende wierp zij zich in haars broeders armen met den uitroep:

"Ik wil medelijden met u hebben; maar de schande moet vermeden worden! Papa zal natuurlijk zijn eigen naam in bescherming nemen. Ik ga dadelijk naar hem toe."

Zij vloog de trappen op. Zij snelde den gang door, maar toen zij de deur van haar vaders kamer bereikte, hield de vrees haar tegen. Zij hoorde zijn zwaren eentonigen stap, waarmede hij de kamer op en neerging, en zich zijnen bijna terugstootenden ernst herinnerende, zag zij tegen de ontmoeting op.

Ten laatste opende zij de deur en barstte uit:

"Kom beneden, Papa, voor Robert — kom en red hem! ze zullen hem morgen naar de gevangenis brengen wegens vervalsching, en gij zult de vader zijn van een veroordeeld misdadiger, en ik zijne zuster. O! laat hem niet van ons vertrekken! kom — en zie hem en gij zult zeker medelijden met hem hebben!"

"Vervalsching, Ella! Onmogelijk" —

"Het is toch waar! en gij moet hem redden, Papa, om uw zelfs wil en om onzenwille!"

"Weet ge het wel zeker, Ella? Ik geloof er niets van; ik houd het voor niets dan eene uitvlugt, om geld van zijne moeder los te praten, om het daarna te verkwisten met zijne slechte kameraden, wier gezelschap hij liever heeft dan het onze. Neen — laat hem naar hen terugkeeren."

"Is dat de weg om hem beter te maken, Papa?" vroeg Ella, terwijl zij haar hoofd ophief en hare vonkelende oogen moedig op hem gevestigd hield. "Gij hebt hem reeds vroeger naar hen verwezen en uwe deur voor hem gesloten; er was niemand om hem te waarschuwen, en 't is geen wonder dat hij geworden is wat hij nu is. Robert heeft zich schuldig gemaakt aan eene vreeselijke misdaad, in den tijd toen gij, die het hadt kunnen voorkomen, uw hart voor hem gesloten hieldt. Indien Robert wordt gevangen genomen, zou ik bijna even graag in zijne als in uwe plaats zijn."

"Ella! Ella?"

"Zeker, Papa. Ik weet dat gij niet verkeerd kunt handelen, zonder later daarover berouw te gevoelen. Gij moet Robert vergeven en hem en ons redden van de schande van openbaar gerucht."

"Ik wil de schande afwenden, omdat ik het kan, Ella; maar 't zal niet van langen duur zijn, als hij zoo voortgaat. Weet gij de som die hij vraagt?"

"Hij vraagt niets. Ik vraag voor hem de som, die gij hem vroeger weigerdet."

"Welnu, geef hem dit en vraag hem heen te gaan?"

"En mag ik er niet bijvoegen, dat gij hem vergeeft?"

"Neen."

"Ook niet dat ge medelijden met hem hebt?"

"Neen!"

"Mag ik hem ook niet zeggen, dat hij, wanneer hij zijn leven verbeterd heeft, tot ons terug mag keeren, en met open armen en herten zal ontvangen worden?"

"Zeg hem niets; maar wat ik u bidden mag, ga heen!"

Ella keerde terug naar haar broeder.

"Daar is het geld, Robert!" en met een wierp zij de beurs op tafel; "en nu moet gij met mij teruggaan en aan vader zeggen dat het u spijt dat ge hem verdriet aangedaan hebt."

"Hij zal mij de deur uitjagen, Ella!"

"En hebt ge dat dan niet verdiend?"

"Ella!" viel de moeder in.

"Ik heb het verdiend en zelfs veel meer," gaf Robert ten antwoord.

Het moedige meisje greep met beide handen haars broeders arm en leidde hem den trap op, gevolgd door de diep geschokte moeder.

Toen zij de kamer van den heer Lane binnentraden, vonden zij den ouden man in zijn armstoel gezeten, over de tafel geleund, zijn voorhoofd rustende op zijne gevouwen handen. Het hart van den schuldigen knaap werd getroffen door dit gezigt. De smart, die hij zijne moeder en zuster berokkend had, had hij gevoeld, maar nimmer had hij zijn strengen vader met haar op eene lijn geplaatst. Hij snikte luid, en viel zonder een woord te zeggen voor zijn vader op de kniën. De moeder knielde nevens haar zoon, en Ella, na eerst haars vaders hand gekust te hebben, legde die op Roberts hoofd.

„Gij zult hem immers vergeven, niet waar, Papa? Hij zal voortaan beter oppassen, en hij is toch uw eenige zoon.”

De oude man rustte met zijn hoofd op den schouder zijns zoons, en begon luide te weenen.

„Blijf bij ons, Robert, en maak u de liefde waardig, die zooveel vergeeft,” sprak hij ten slotte.

Niemand werd ooit gewaar, hoe de toekomst van Robert Lane als aan een zijden draad had gehangen; hoe weinig het gescheeld had, of hij ware voor immer geschandvlekt geweest. Niemand begreep waarom hij jaren later als geacht burger zich steeds met bemoedigende woorden tot de dwalenden wendde; maar menigmaal had men een grijsaard met klimmende aandoening bij zichzelf kunnen hooren verhalen:

„Deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden, hij was verloren en is gevonden!”

Uit het Engelsch.

JOHANNES.

HET LIJK IN BALGEWAAD.

Dat vele plotselinge sterfgevallen zeer eenvoudige oorzaken hebben, kan het volgende treffende voorval, onder vele andere, bewijzen.

„Alle woorden helpen niets, moeder, ik wil, ik moet naar het bal bij P., gaan, al zou ik er bij omkomen! Gij weet zoo goed als ik dat de Luitenant C. er zijn zal, en dat hij morgen met zijn regiment vertrekt. Ik ga mij kleeden.”

„Caroline, waarom wilt gij zoo eigenzinnig zijn? Gij weet hoe ongesteld gij deze week zijt geweest, en dokter F. heeft u gisteren nog gezegd, dat niets u nadeeliger is dan des avonds laat uit te blijven.”

„Gekheid, moeder! ik moet op het bal zijn.”

„Ik smeek u, volg mijn raad deze enkele keer. Zie, lieve, welk een onstuimige nacht! Het regent dat het giet, en stormt hoe langer hoe meer. Gij zult u eene zware verkoudheid op den hals halen. Wilt gij ten mijnen gevalle dezen avond te huis blijven en mij gezelschap houden?”

„Gaarne, zeer gaarne, maar op eenen anderen avond. Nu moet ik naar P., al zou het vuur en zwavel regenen!”

Dit waren zoo ongeveer de woorden, waarmede mejufvrouw J. verklaarde, dat zij ondanks alle smeekingen en vermaningen naar het bal wilde gaan. Zij was het eenige kind van hare moeder, en had haren vader sedert lang verloren. Zij had voor eenige weken haar vierentwintigste jaar bereikt, zonder tot dusver eenige vooruitzichten tot een huwelijk te hebben. Nimmer zag ik een zoo eigenzinnig, verwaand schepsel. Zij was eene plaag voor hare moeder en voor al hare bekenden. Hoewel beperkte omstandigheden haar nauwelijks in staat stelden voor eene matige fatsoenlijke huishouding het noodige te vinden, gaf Caroline zich evenwel aan praal- en toezucht over, en wandelde trotsch als een paauw met den uitstekendsten opschik. Ofschoon zij noch een fraai gelaat, noch eene bevallige leest had, want zij was een weinig scheef en wat pokdalig, zoo meende zij echter schoon te zijn, en poogde door eene gedwongene bevalligheid of zoogenaamde coquetterie, vooral wanneer zij in talrijke gezelschappen was, de opmerkzaamheid tot zich te trekken.

Sedert twee jaren was ik haar geneesheer. Hare schrale gestalte en geelbleeke kleur waren kenteekenen van eene leverziekte. Mijne laatste bezoeken waren veroorzaakt geworden door haar aanhoudend klagen over drukking en pijn in de borst, welke het vermoeden van een organisch gebrek in het hart deden ontstaan. Alle kenteekenen gaven mij reden om hare moeder op de mogelijkheid voor te bereiden, dat hare dochter haar door een plotselinge dood ontrukkt zou kunnen worden, en haar in het bijzonder te doen letten op het gevaar, waaraan Caroline zich door dansen en laat in den nacht uitblijven blootstelde. Maar de liefderlijke vermaningen der moeder waren aan de eigenzinnige dochter ten eenemale vruchteloos verspild.

Het sloeg acht ure des avonds, toen Caroline de boven aangehaalde woorden tot hare moeder sprak, eene kaars aanstak en zich naar hare kamer begaf om zich te kleeden. Onder weg schold zij het dienstmeisje uit, omdat zij een shawltje, dat Caroline dezen avond wilde omdoen, niet op zijne plaats gelegd had. Vermits haar toilet gewoonlijk zeer lang duurde, kwam het hare moeder niet ongewoon voor dat de klok een kwartier na negen uren sloeg, zonder dat Caroline nog verschenen was. Het geraas hetwelk zij door het heen en weder gaan van de kleed-

derkast naar de kaptafel maakte, had sedert een half uur opgehouden. Hare moeder onderstelde dat zij nu voor den spiegel zat en zich kapte of blankette.

„Waarom Caroline juist dezen avond zoo buitengewoon zorgvuldig haar toilet maakt?” riep de oude dame, terwijl zij hare oogen van het boek afwendde, en nadenkend in het vuur keek. „Denkelijk omdat de Luitenant C. bij den heer P. zal zijn. Och, ik ben ook eens jong geweest; mijn Carolientje is te verontschuldigen.” (Arme verblinde moeder!) De wind huilde buiten zoo geweldig, dat zij de kolen aan den haard nog eens oprakelde en bijeen verzamelde, en juist had zij de pook uit de hand gelegd, toen het op den nabijzijnden kerktoren half tien sloeg.

„Wat Caroline zoo lang uitvoert?” vroeg zij weder en luisterde. „Sedert drie kwartier uurs heb ik geene beweging gehoord!” Zij trok aan de schel, en het dienstmeisje kwam binnen.

„Betje, is mijne dochter wellicht reeds uitgegaan?”

„Nee, mevrouw!” antwoordde het meisje. „Ik heb eerst voor een kwartier de kruljers boven gebragt; de juffer zeide dat zij haast gedaan had. Haar nieuwe neteldoeksche japon is gescheurd, en dit heeft haar zeer boos gemaakt.”

„Ga naar boven, Betje, zie of zij iets noodig heeft, en zeg haar dat het reeds half tien geslagen is!” De meid deed wat haar belast werd, en klopte een, twee, driemaal aan de kamerdeur, doch ontving geen antwoord. Er heerschte eene doodsche stilte, die slechts door het kletteren der vensterramen en het huilen van den wind gestoord werd. „Zou de juffer in slaap gevallen zijn?” Zij klopte weder, doch andermaal te vergeefs. Dit bevreemdt het meisje; zij opent de deur en treedt binnen. „Ei, ei! Juffer,” zegt Betje op een snippigen toon, terwijl zij naar Caroline toeging, „daar sta ik vijf minuten te kloppen...” Met een ijsselijken gil tuimelt het meisje terug, en de moeder komt schier bewusteloos van schrik de trappen op waggelen. — Caroline was dood!

Ik was in weinige minuten bij de hand, want ik woonde in dezelfde straat. Het was een stormachtige koude Maartnacht. De ledige straten, het loeijen van den storm, het onophoudelijk gekletter van den stortregen bragten mij in eene hoogst sombere stemming, die mij bij de voorstelling van het akelige tafereel dat mij te wachten stond, eene koude rilling aanjoeg. Toen ik in het huis trad, vond ik mevrouw J. in hevige zenuwtoevalven, omringd door verscheidene bureu, die tot hulp aangesmeld waren. Ik ging naar de sterfkamer, en zag een schouwspel dat mij nimmer uit het geheugen zal gaan. Een bed met witte gordijnen stond in het vertrek. Voor het eenige venster stond eene tafel, en daarop een spiegel, die met eene witte draperie versierd was, eene menigte voorwerpen van het toilet lagen rondom verstrooid, spelden, haarspelden, papiljotpapier, lint, handschoenen, enz. Een armstoel was bij de tafel getrokken, en op dezen stoel zat Caroline — strakdood. Haar hoofd rustte op hare rechterhand, de linkerhand hing naar beneden en hield eene krultang. Gouden armbanden omringden de beide polsen. Zij had een kleed van wit neteldoek met kanten aan, en haar gelaat was naar den spiegel gekeerd, die met eene akelige naauwkeurigheid het magere, met karmijn gesierde aangezicht, de neergetrokken onderkaken en de strakke oogen weerkaatste, die nog stijf op den spiegel gevestigd waren. In hare gelaatstrekken meende ik sporen van een ijdel zelfbehagen te ontwaren, die zelfs door de verwoestende hand des doods niet uitgewischt hadden kunnen worden. Het zachte blinkende haar van het lijk was met de grootste zorgvuldigheid gekruld, en de gevleete bleekgele hals met eene snoer van blinkende paarden omhangen. Eene afgrijpselijke satyre op de dwaasheden van dit leven!

Bij onderzoek van het lijk bevond ik, dat haar dood veroorzaakt was door een organisch gebrek in het hart. Zij zou echter nog verscheidene jaren hebben kunnen leven, indien zij mijnen raad en dien van hare moeder had gevolgd. Ik heb vele honderd lijken gezien, zowol in eenen staat van rust als ontsteld en verwrongen door eenen geweldigen dood, maar nimmer heb ik iets zoo afgrijpselijks, zoo onnatuurlijks, zoo afgrijpselijk gezien als — een Lijk in Balgewaad!

GODS BEDREIGINGEN.

Wat zijn de bedreigingen van Gods wil anders dan waarschuwingen der goddelijke liefde. Zij zijn als een wal, opgeworpen rondom den afgrond des verderfs, opdat roekeloze zondaars niet blindelings den dood in de kaken loopen.